

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 1P/93/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123396843
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Elena Lámerová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2023:6123396843.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica, pracovisko Brezno, sudkyňou JUDr. Elenou Lámerovou, v právnej veci starostlivosti o maloletú A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako rodičia, toho času v ústavnej starostlivosti C. B. D., D. D. E. E., v zastúpení kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno, dcéru otca F. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E., G. E., H. C. C., I. I., J. X a matky B. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E., t.č. E., L. XX, o návrhu navrhovateľov J. J. L., nar. XX.XX.XXXX a L. M. L., nar. XX.XX.XXXX, obidvaja bytom H. XX, o zverenie maloletej do ich spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Maloletá A. B., nar. XX.XX.XXXX sa z v e r u j e do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľom, manželom J. J. L., nar. XX.XX.XXXX a L. M. L., nar. XX.XX.XXXX, ktorí sú povinní vykonávať osobnú starostlivosť o maloletú v rovnakom rozsahu ako by ju vykonávali rodičia a to sústavne a dôsledne sa starať o jej výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin; zastupovať maloletú a spravovať jej majetok majú iba v bežných veciach.

II. V prípade dočasného premiestnenia maloletej do cudziny na dobu dlhšiu ako 3 mesiace sú p o v i n í najmenej 30 dní pred týmto premiestnením oznámiť súdu údaj o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine, ako aj o iných významných skutočnostiach súvisiacich s jej dočasným premiestnením.

III. Počas náhradnej osobnej starostlivosti sú rodičia p o v i n í prispievať na výživu maloletej a to každý po 36,83 Eur mesačne a v budúcnosti pri zmene výšky životného minima na maloleté nezaopatrované dieťa, alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona každý sumou vo výške 30 % z takto zmeneného životného minima a to vždy do 15-teho dňa každého mesiaca dopredu na účet N. K., C. A. O. L. P..

IV. Týmto sa m e n í rozsudok Okresného súdu Brezno č. k. 8P/22/2014-29 zo dňa 27.03.2014 tak, že maloletej A. B., nar. XX.XX.XXXX sa r u š í ústavná starostlivosť v C. B. D. E. E., D. D. E. E..

V. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu 21.09.2023 sa navrhovatelia domáhajú, aby im maloletá bola zverená do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti. Svoj návrh odôvodňujú tým, že od roku 2014 do roku 2021 ako zamestnanci D. D., profesionálni náhradní rodičia zabezpečovali starostlivosť maloletej A. a jej súrodencom H., F. a Q.. V súčasnosti si vyriešili bytovú situáciu, bývajú v 2-izbovom byte, ktorý majú v spoluvlastníctve. V manželstve žijú harmonicky už 23 rokov. Navrhovateľ je na dôchodku, navrhovateľka pracuje ako odborný referent na Školskom úrade pri J. N. A. K.. Vzhľadom na skutočnosť, že maloletej A. poskytovali takmer 7 rokov osobnú starostlivosť a vytvorili si k nej blízky citový vzťah

rozhodli sa s maloletou A. opäť nadviazať kontakt a počas letných prázdnin ju mali na krátkodobom pobyte v rozsahu 15 dní v ich domácnosti. Počas tohto obdobia sa snažili nastaviť režim fungovania, maloletú A. vedeli výchovne usmerniť bez väčších problémov. Do budúcnosti sa chcú o maloletú A. riadne postarať, vytvoriť jej vhodné podmienky pre ďalší život a zdravé rodinné prostredie, všetko v jej najlepšom záujme. Podľa ich vedomostí rodičia maloletej A. nie sú schopní zabezpečiť jej osobne starostlivosť, obidvaja sú bez domova, nezamestnaní a neschopní zabezpečiť jej ani základné potreby. Matka nie je s maloletou A. v kontakte, otec sa kontaktuje prostredníctvom D. D. a to písomne a osobne. Nemajú vedomosť o žiadnej inej plnoletej osobe, ktorá by bola ochotná a schopná zabezpečiť starostlivosť maloletej A..

2. Na pojednávaní dňa 16.11.2023 súd vykonal dokazovanie výsluchom obidvoch navrhovateľov, samotnej maloletej, jej otca, kolízneho opatrovníka, zástupcu C. B. D., D. D. E. E., oboznámením sa s listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise a zistil tento stav :

3. Maloletá je narodená mimo manželstva. Rozsudkom Okresného súdu Brezno č.k. 8P/22/2014-29 zo dňa 27.03.2014 bola maloletej a jej 3 súrodencom nariadená ústavná starostlivosť v C. B. D., D. D. E. E.. Od roku 2014 do roku 2021 maloletá bola v starostlivosti navrhovateľov ako profesionálnych náhradných rodičov zamestnaných v D. D. E. E..

Ústavná starostlivosť je zabezpečovaná maloletej naďalej v C. B. D., D. D. E. E.. Navštevuje 6. ročník R. H. R. A. G., býva na internáte. V škole dosahuje priemerné vzdelávacie výsledky. Jej zdravotný stav je dobrý, prekonala len bežné ochorenia. Je dispenzarizovaná v pedopsychiatrickej ambulancii, kde jej bola diagnostikovaná Dezinhibovaná porucha pripútania u detí, miera duševná zaostalosť s významnou poruchou správania s potrebou pozorovania alebo liečby; užíva medikamentóznú liečbu. Maloletá sa javí nezrelá, tvrdohlavá až negativistická. Niekedy spolupracuje a niekedy je lenivá a odmieta akúkoľvek činnosť. Vyskytuje sa tiež u nej klamstvo.

4. Otec maloletej je nezamestnaný, bez domova, v nocľahárni Nádej sú mu poskytované sociálne služby. Je poberateľom dávky pomoci v hmotnej núdzi. Matka maloletej je nezamestnaná, jej príjem tvorí dávka pomoci v hmotnej núdzi, je bez domova, prespáva na neznámych miestach.

5. Rodičia maloletej nemajú vytvorené podmienky pre jej návrat do rodiny. Záujem o maloletú je len zo strany otca.

6. Navrhovatelia sú občanmi Slovenskej republiky, majú trvalý pobyt na území Slovenskej republiky a to H. XX, kde bývajú v 2-izbovom byte, ktorý je v ich osobnom vlastníctve. Navrhovateľ je dôchodca, mesačne poberá starobný dôchodok vo výške 757,30 Eur. Navrhovateľka je zamestnaná s výškou platu 1.168,50 Eur mesačne. Obidvaja navrhovatelia sú bezúhonní, nemajú zápis v Registri trestov Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky. Obidvaja navrhovatelia sú po zdravotnej stránke plne spôsobilí dlhodobo sa starať o maloleté dieťa.

Z manželstva navrhovateľov deti nepochádzajú. Navrhovateľ má z iného vzťahu deti a to L. L., nar. XX.XX.XXXX a J. L., nar. XX.XX.XXXX.

7. Na pojednávaní maloletá nevedela sa jasne vyjadriť, či chce byť v náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov.

Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno zo dňa 19.10.2023 súd zistil, že z vyjadrení maloletej vyplýva, že má pozitívny vzťah k navrhovateľom a chce byť zverená do ich náhradnej osobnej starostlivosti. V ich domácnosti sa cíti bezpečne, prostredie je pre ňu podnetné.

8. Podľa § 45 ods. 1 Zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len Zákon o rodine) ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa.

9. Podľa § 45 ods. 2 veta prvá Zákona o rodine pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady.

10. Podľa § 45 ods. 3 Zákona o rodine v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

11. Podľa § 45 ods. 7 Zákona o rodine vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

12. Podľa § 45 ods. 9 Zákona o rodine súd najmenej raz za 6 mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálno-právnej ochrany detí, alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

13. Podľa § 46 ods. 1 Zákona o rodine maloleté dieťa možno zveriť do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželom.

14. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

15. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihladne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihladne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihladne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

16. Podľa článku 3, ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

17. Podľa § 52 Zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

18. Z vykonaného dokazovania súd zistil, že rodičia maloletej nemajú vytvorené podmienky na to, aby sa maloletá mohla vrátiť do ich osobnej starostlivosti. Obidvaja rodičia maloletej sú bezdomovci, sami nemajú vlastné bývanie a dostatok finančných prostriedkov. Obidvaja rodičia maloletej majú ďalšiu vyživovaciu povinnosť k maloletému F., nar. XX.XX.XXXX, ktorý bol rozsudkom tunajšieho súdu č.k. BR-8P/49/2023-60 zo dňa 15.08.2023 odovzdaný do ústavnej starostlivosti M. K. D. O. L. A., obidvaja rodičia boli zaviazaní prispievať na neho výživným v minimálnej výške na účet uvedeného centra. Maloletá Q., nar. XX.XX.XXXX bola rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 8P/68/2023-142 zo dňa 26.09.2023 zverená do náhradnej osobnej starostlivosti S. K., nar. XX.XX.XXXX a jej rodičia boli zaviazaní prispievať na ňu výživným v minimálnej výške. Ostatní súrodenci maloletej sú už dospelí včítane H., nar. XX.XX.XXXX, ktorej bola s týmito súrodencami tiež nariadená ústavná starostlivosť.

19. Rodičia maloletej nemajú vytvorené podmienky na to, aby sa mohli osobne starať o maloletú. Maloletá sa toho času nachádza v ústavnej starostlivosti, avšak v zmysle ustanovení Zákona o rodine pred ústavnou starostlivosťou má prednosť náhradná osobná starostlivosť. O túto náhradnú osobnú starostlivosť majú záujem navrhovatelia. Vzhľadom k tomu, že navrhovatelia spĺňajú všetky podmienky stanovené Zákonom o rodine, súd ich návrhu vyhovel a maloletú im zveril do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti.

20. Vzhľadom na odôvodnené potreby maloletej ako aj na možnosti a schopnosti rodičov maloletej, s prihliadnutím na ich ďalšie vyživovacie povinnosti súd zaviazal obidvoch rodičov maloletej prispievať na ňu výživným v minimálnej výške na účet N. K., C. A. O. L. P., v obvode ktorého maloletá bude v náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia sú povinní toto výživné platiť vždy do 15-teho dňa každého mesiaca dopredu.

21. O náhrade trov konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 52 a nasledujúcich CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania ak tento zákon neustanovuje inak. Súd v konaní nezistil ani také skutočnosti, pre ktoré by priznanie náhrady trov konania niektorému

z účastníkov považoval za spravodlivé. Takejto náhrady trov konania sa ani jeden z účastníkov nedomáhal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Žiline prostredníctvom Okresného súdu Banská Bystrica, pracovisko Brezno.

Podľa § 363 Zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP"), v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky; súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces; rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd; konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci; súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností; súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam; zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené; alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a podľa § 62 ods. 1 CMP aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 232 ods. 2 CSP, ak súd uložil v rozsudku povinnosť plniť, rozsudok je vykonateľný márnym uplynutím lehoty na plnenie, ak nie je ustanovené inak.

Podľa § 376 ods.1 CMP ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul (iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému), môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní peňažnú povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený (za maloletého jeho zákonný zástupca) podať návrh na vykonanie exekúcie podľa § 48 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov. Príslušným na podanie návrhu na výkon exekúcie je Okresný súd Banská Bystrica.